

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
we Wrocławiu

Delegatura w Wałbrzychu
58-300 Wałbrzych, ul. A. Mickiewicza 16, tel. 74-842-33-22
e-mail: walbrzych@wroclaw.wios.gov.pl
e-doręczenia: AE:PL-49184-77793-JVICJ-18

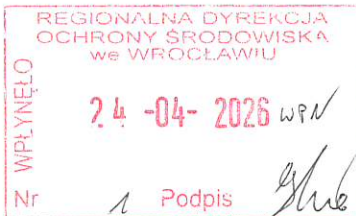

P. T. M. Bielecki

pm. 127/

Wałbrzych, dnia 21.04.2026 r.

DW-DI.7024.65.2026.kt

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
we Wrocławiu
ul. Jana Długosza 68
51-162 Wrocław

W załączeniu przekazuję zgodnie ze właściwością rzeczową i miejscową pismo Stowarzyszenia Sudety Środkowe w sprawie wprowadzenie zakazów i ograniczeń na terenie obszaru Natura 2000 PLH020071 „Ostoja Nietoperzy Gór Sowich”.

UZASADNIENIE

Pismo dotyczy wprowadzenia zakazu lub ograniczenia wykonywania polowań z bronią palną oraz zakazu używania fajerwerków i pirotechniki na ww. obszarze.

Kwestie podnoszone w przesłanym wniosku nie leżą w kompetencji Inspekcji Ochrony Środowiska. Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2026 poz. 13) Regionalny dyrektor ochrony środowiska koordynuje funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania.

Z up. DOLNOŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

Urszula Paluch
KIEROWNIK DELEGATURY w Wałbrzychu

Załączniki:

1. Pismo

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa

Do wiadomości:

1. Stowarzyszenie Sudety Środkowe, Świerki 19, 57-451

Sprawę prowadzi:

Krystyna Łangowska, tel. 74-842-48-24 wew. 29

DI
P

Stowarzyszenie Sudety Środkowe
57-451 Świerki 194
e-mail: stowarzyszeniesudetystromkowe@gmail.com

Świerki, dnia 9 kwietnia 2026 r.

RPW/7054/2026-1P

EZD RP WIOŚ we Wrocławiu

Data rejestracji:
2026-04-14
Data wpływu: 2026-04-14

DW
Pilot 14.04.2016

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu
ul. Józefa Chełmońskiego 14
51-630 Wrocław

PETYCJA

składana na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach
(t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870)

**w sprawie podjęcia działań zmierzających do objęcia obszaru Natura 2000
PLH020071 „Ostoja Nietoperzy Gór Sowich” zakazem używania broni palnej przez
myśliwych oraz zakazem używania fajerwerków i innych źródeł hałasu impulsowego**

I. Oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję

Petycję wnosi Stowarzyszenie Sudety Środkowe z siedzibą w Świerkach (dalej: „Stowarzyszenie”). Stowarzyszenie działa na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach, zgodnie z którym petycję może złożyć osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną lub grupa podmiotów w interesie publicznym, własnym lub podmiotu trzeciego za jego zgodą. Niniejsza petycja składana jest w interesie publicznym, w szczególności w interesie ochrony przyrody i środowiska naturalnego.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach Stowarzyszenie wyraża zgodę na ujawnienie danych podmiotu wnoszącego petycję na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję (Biuletyn Informacji Publicznej).

II. Przedmiot petycji

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, Stowarzyszenie Sudety Środkowe wnosi o podjęcie następujących działań:

- przeprowadzenie postępowania kontrolnego w zakresie przestrzegania art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) na terenie obszaru Natura 2000 PLH020071 „Ostoja Nietoperzy Gór Sowich” oraz w jego otulinie, w odniesieniu do wykonywania polowań z użyciem broni palnej i używania fajerwerków;

- skierowanie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu wystąpienia z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia – w Planie Zadań Ochronnych lub w drodze odpowiednich przepisów ochronnych – zakazu lub ograniczenia wykonywania polowań z bronią palną oraz zakazu używania fajerwerków i pirotechniki na terenie Obszaru i w jego strefie buforowej;
- wystąpienie do właściwych organów administracji publicznej (starostów, wójtów i burmistrzów gmin, na terenie których położony jest Obszar) o uwzględnienie odpowiednich stref ciszy akustycznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach administracyjnych dotyczących obszarów chronionych;
- podjęcie działań edukacyjno-informacyjnych skierowanych do kół łowieckich działających na terenie i w pobliżu Obszaru w zakresie wymogów ochrony chiropterofauny, np. postawienie tablic informacyjnych, w czym Stowarzyszenie oferuje współpracę.

III. Uzasadnienie

1. Status obszaru i przedmiot ochrony

Obszar Natura 2000 PLH020071 „Ostoja Nietoperzy Gór Sowich” (dalej: „Obszar”) jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk (SOO) o powierzchni 21 324,9 ha, wyznaczonym na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa). Obszar obejmuje większość pasma Gór Sowich i leży administracyjnie w granicach województwa dolnośląskiego, na terenie powiatów: wałbrzyskiego (gminy Walim, Jedlina-Zdrój, Głuszyca), dzierzoniowskiego (gminy Pieszyce, Bielawa, Dzierżonów), ząbkowickiego (gmina Stoszowice), świdnickiego (gmina Świdnica) i kłodzkiego (gminy Kłodzko, Nowa Ruda). Przedmiotem ochrony Obszaru są trzy gatunki chiroptera wymienione w Załączniku II dyrektywy siedliskowej: mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*), nocek duży (*Myotis myotis*) oraz nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*). Obszar zawiera 16 cennych obiektów – miejsc zimowania tych gatunków, w tym Sztolnię w Podlesiu, Górę Wapienną, Kompleks Osuwka i Kompleks Rzeczka. Kolonia rozrodcza nocka dużego w pobliskim Rościszowie liczy ok. 700–800 osobników i stanowi jedną z najliczniejszych kolonii tego gatunku w regionie. Wszystkie krajowe gatunki nietoperzy objęte są ponadto ochroną ścisłą na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380).

2. Znaczenie ciszy akustycznej dla ochrony chiropterofauny

Nietoperze (rząd Chiroptera) są jedyną grupą saków w pełni uzależnioną od aktywnej echolokacji – biologicznego systemu nawigacji i polowania opartego na emisji i odbiorze sygnałów ultradźwiękowych w zakresie od 20 kHz do ponad 120 kHz. Hałas impulsowy o wysokim ciśnieniu akustycznym ingeruje bezpośrednio w ten system, powodując skutki niemożliwe do zakwalifikowania inaczej niż jako „nepokojenie” w rozumieniu art. 52 ust. 1 pkt 8 ustawy o ochronie przyrody, a w skrajnych przypadkach – jako ich unmysłne uszkodzenie lub niszczenie (pkt 3 tegoż przepisu).

Strzał z broni myśliwskiej generuje impulsowe ciśnienie akustyczne rzędu 140–165 dB SPL w bezpośrednim sąsiedztwie źródła. Zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej

(por. Łucan R.K. et al., „Response of Bats to Noise,” Mammal Review, 2019; Duvergier C. et al., „Effect of Fireworks on Bats,” Acta Chiropterologica, 2021), ekspozycja na impulsy hałasowe o poziomie powyżej 120 dB SPL powoduje u chiroptera:

- czasowe przesunięcie progu słyszenia (TTS – Temporary Threshold Shift), prowadzące do dezorientacji przestrzennej i niezdolności do polowania;
- trwałe uszkodzenia narządu słuchu (PTS – Permanent Threshold Shift) przy wielokrotnej ekspozycji, skutkujące trwałym upośledzeniem echolokacji;
- paniczną ucieczkę samic z kolonii rozrodczych i porzucenie nietotnego potomstwa – w sezonie letnim (maj–sierpień) jest to równoznaczne ze śmiercią młodych;
- przerywanie hibernacji w sezonie zimowym (październik–kwiecień) – każde nagłe przebudzenie konsumuje rezerwy energetyczne potrzebne na 10–30 dni snu, co w warunkach sudeckich zim prowadzi bezpośrednio do śmierci głodowej osobnika przed końcem zimy.

Fajerwerki stanowią szczególnie szkodliwe źródło hałasu, gdyż generują wielokrotne impulsy dźwiękowe przekraczające 150 dB SPL, połączone z intensywnym zanieczyszczeniem świetlnym. Badania Duvergier et al. (2021) wykazały, że fajerwerki odpalane w odległości do 1 km od zimowisk powodują masowe przebudzenia hibernujących kolonii i są jedną z istotnych przyczyn ich zaniku w Europie Środkowej.

3. Podstawa prawna żądań

a) Art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody – zakazuje podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar. Wykonywanie polowań z bronią palną i odpalanie fajerwerków na terenie lub w sąsiedztwie Obszaru wypełnia znamiona tego zakazu.

b) Art. 52 ust. 1 pkt 1, 3 i 8 ustawy o ochronie przyrody – zakazuje umyślnego płoszenia, niepokojenia, chwywania i zabijania dziko żyjących zwierząt objętych ochroną ścisłą. Impulsowy hałas powodujący przerwanie hibernacji lub ucieczkę z kolonii rozrodczej stanowi formę niepokojenia i płoszenia w rozumieniu tego przepisu.

c) Art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG – nakłada na państwa członkowskie UE obowiązek podejmowania niezbędnych środków ochronnych w obszarach Natura 2000 i unikania pogorszenia stanu siedlisk oraz znaczącego niepokojenia gatunków będących przedmiotem ochrony.

d) Art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1082 ze zm.) – polowania mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nienaruszający przepisów o ochronie przyrody. Prowadzenie polowań w strefach ochrony ścisłej gatunków lub w pobliżu zimowisk narusza ten wymóg.

e) Art. 379 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) oraz art. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 824 ze zm.) – WIOS jest organem właściwym do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie Środowiska, uprawnionym do wydawania zarządzeń pokontrolnych, wystąpień i zawiadomień do właściwych organów.

f) Art. 2 ust. 2 i 3 oraz art. 9–11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach – organ właściwy do rozpatrzenia petycji jest obowiązany rozpatrzyć ją w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia, zawiadomić podmiot wnoszący o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem, a także opublikować ją na stronie BIP. Odmowa uwzględnienia petycji wymaga pisemnego uzasadnienia.

IV. Oczekiwany efekt

Petycja niniejsza ma na celu doprowadzenie do rzeczywistej i skutecznej ochrony akustycznej obszaru Natura 2000 PLH020071 „Ostoja Nietoperzy Gór Sowich”, a przez to – do spełnienia ciężących na Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązań traktatowych wynikających z dyrektywy siedliskowej. Cisza nie jest przywilejem estetycznym – dla populacji uzależnionych od eholokacji stanowi bezwzględny warunek biologiczny przżycia. Zaniechanie działań ochronnych jest równoznaczne z dopuszczeniem do systematycznej degradacji jednego z najważniejszych europejskich refugium chiropterofauny.

V. Żądanie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy o petycjach, Stowarzyszenie Sudety Środkowe wnosi o rozpatrzenie niniejszej petycji w ustawowym terminie trzech miesięcy oraz o zawiadomienie – na adres e-mail: stowarzyszeniesudetystromkowe@gmail.com – o sposobie załatwienia petycji wraz ze szczegółowym uzasadnieniem. Jednocześnie Stowarzyszenie wyraża zgodę na opublikowanie treści niniejszej petycji oraz danych podmiotu ją wnoszącego na stronie Biuletynu Informacji Publicznej WIOS Wrocław, zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o petycjach.

Z poważaniem,

Paweł Wrabec

Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Sudety Środkowe
Paweł Wrabec